

Viering HH. Martelaren van Gorcum en Johannes van Keulen o.p. – zondag 4 juli 2021
Dominicuskerk Utrecht
MARTELAAR VAN DE NABIJHEID Romeinen 12, 9-14;Johannes 10, 11-14

Ik ben de goede herder. Ik ken de mijnen en de mijnen kennen Mij, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken. Ik geef mijn leven voor de schapen.
Aandacht, nabijheid, trouw, in goede en kwade dagen: dat is de ziel van Jezus' leven het is de aandacht, de warmte, het vertrouwd-zijn met elkaar dat Hijzelf ondervindt Hij loopt niet weg waar mensen in nood zijn; hij begeeft zich juist in de gevarenzone om bemoedigend naast ieder mens te staan die aan hem is toevertrouwd

Maar ook ik heb wel eens gedacht: het klinkt zo mooi, een prachtige tekst voor een liedje van verlangen, een ideaalbeeld dat boven ons zweeft; maar wat merken wij van die nabijheid in de wereld waarin dagelijks verkeren?

Is die nabijheid er alleen in de viering, als wij uitdrukkelijk aan Hem denken of is er ook in de dagelijkse realiteit iets van te merken.

Want daar lijkt het meer op 'ieder voor zich' dan op 'God voor ons allen'!

Het antwoord, het levende antwoord op die vraag zijn mensen als Johannes van Keulen. Zulke mensen laten zien dat het verhaal van de goede herder springlevend is; Johannes heeft het in praktijk gebracht met de inzet van zijn leven, hij heeft een gezicht gegeven aan die nabijheid van de goede Herder uit het evangelie.

Hij was pastoor in Hoornaar in de Alblasserwaard en hoorde dat de zielenherder van Gorcum met de franciscanen aldaar gevangen was genomen door de bloeddorstige Geuzen onder leiding van Lumey.

In plaats van onder te duiken en zijn eigen leven veilig te stellen ging hij de gevarenzone in om ze de troost van Ons Heer te brengen, de H Communie.

Hij werd verlinkt en gearresteerd; werd lotgenoot van de gevangenen.

Zo werd hij martelaar van de nabijheid; in de zin van: je eigen leven geven voor een nabijheid die anderen bemoedigt en doet opleven.

Mensen als hij zijn kostbaar, want zij maken duidelijk dat de nabijheid van de Heer niet een mooi verhaal is, iets uit een verleden tijd, maar springlevend tegenwoordig, eeuw na eeuw na Christus, tot in onze tijd toe.

In mensen namelijk die tegen alle drang tot zelfbehoud in hun leven op het spel zetten voor anderen, in navolging van de goede Herder

Ik denk dat het besef van Jezus' aanwezigheid als Goede herder staat of valt met mensen midden in onze tijd die deze nabijheid waar maken met hun leven. Want zij maken ons duidelijk dat er meer aan het werk is tussen hemel en aarde dan wat zich op het eerste gezicht opdringt wanneer we het journaal aanzetten - zorg voor eigen welvaart, eigen veiligheid, vreemden buiten de deur houden.

In ere houden van heiligen betekent dan: nader toezien en gewaar worden hoe engelen van goedheid uit hun comfortzone breken, en niet hun hachje of hun spullen, maar liefdevolle nabijheid in veiligheid brengen, om met Eetty Hillesum te spreken. In zulke

mensen komt aan het licht dat de macht van liefde die zich waagt sterker is dan de drang tot zelfbehoud.

Dit gebeurt niet spectaculair - de hele wereld ineens vol solidariteit, niet meer ieder voor zich maar allen voor allen.

God werkt via het hart van mensen; en dat gebeurt verborgen

- via personen die tegen de trends van buiten en de innerlijke drang tot zelfbehoud in de gevarezone ingaan om er voor anderen te zijn op op de plek waar zij op dat moment nodig zijn

Jezus toont zijn nabijheid, de inzet van zijn leven, niet buiten mensen om
Hij komt niet met kant en klare oplossingen maar zet mensen aan het werk,
die vrij en creatief beginnen met iets dat hoop om zich heen verspreidt.

De jezuïet Frans van der Lugt bleef bij christenen en moslims in een wijk van Homs
hij zamelde voedsel in, redde oude handschriften uit kerken en moskeeën.

De dominicaan Godfrey Nzamujo kwam uit Afrika in Californië studeren.

Hij werd een gezien docent agrocultuur

Op een avond echter had hij een onthullende droom: over een man die uitgezonden werd
naar een ver land om er te leren hoe hij zijn thuisdorp kon helpen, maar die bleef hangen
in het comfort aldaar en de noden van zijn thuisdorp vergat.

Die droom werd voor hem roepstem van God. Hij keerde terug naar zijn arme land Benin
om Afrika, vernederd door oorlogen en hongersnood, haar waardigheid te terug te geven.

Hij begon met landgenoten een project dat een stuk braakliggende en vervuilde grond
veranderde in een moestuin. Zijn motto hierbij was:

"De enige manier om armoede te bestrijden

is om de arme mens in een actieve schepper om te vormen

Nogmaals: het besef van Jezus' nabijheid als Goede Herder staat of valt
met mensen midden in onze wereld die deze nabijheid waar maken met hun leven.

Dat deze viering om de durf en de kracht mag geven

om er te zijn op de plek en het moment dat je nodig bent.

Jozef Essing o.p.